

Oktatási program

Szakképző iskola

Pénzügyi és munkavállalói ismeretek

Évfolyam	9.	10.	11.	Összesen
Heti óraszám	-	1	2	3
Hetek száma	36	36	31	103
Éves óraszám	-	36	62	98

Hatályos: 2020. szeptember 1-jétől

forrás:

<https://www.penziranytu.hu/iranytuapenzugyekhez/>

Óraszámok, témák

10. évfolyam

Tematikai egység	kerettanterv szerinti órakeret	plusz óra	éves összes óraszám
Mindennapi pénzügyek			12
Tervezés, megtakarítás, befektetés			9
Hitel, biztosítás, adózás			12
Fogyasztóvédelem			3
			36

11. évfolyam

Tematikai egység	kerettanterv szerinti órakeret	plusz óra	éves összes óraszám
Gazdasági alapfogalmak			9
Vállalkozási tevékenység			7
Értékesítés és marketing			8
Piacgazdasági ismeretek			5
Pénzügyi ismeretek			8
Vállalkozási ismeretek			17
Banki és tőkepiaci ismeretek			8
			62

Célok és feladatok

A magyar lakosság körében alacsony a pénzügyi tudatosság, emellett alacsony a vállalkozói hajlandóság is a fiatal generáció körében is. A Pénzügyi és munkavállalói ismeretek tantárgy célja, hogy a következő generációk minden támogatást megkapjanak ahhoz, hogy tudatos döntéseket tudjanak hozni gazdasági kérdésekben, szaktudásuk megszerzése mellett tudatosan készüljenek vállalkozói karrierjükre. A tanulók legyenek nyitottak a gazdaság működésével, az egyén gazdasági szerepével, a pénzügyek, és a vállalkozások világával kapcsolatos témák iránt.

Ismerjék az alapvető pénzügyi döntéseket befolyásoló tényezőket, a háztartások mindennapi működését, a családi költségvetés készítésének szempontjait, a rövid- és hosszútávú pénzügyi tervezés folyamatát. Legyenek tisztában a befektetési, megtakarítási formákkal; ismerjék a hitelezéshez kapcsolódó pénzügyi számításokat. Ismerjék a vállalkozásalapítás, -működtetés legfontosabb lépéseit, legyenek képesek önálló vállalkozói ötlet kidolgozására. Ismerjék fel a sikeres vállalkozás jellemzőit, legyenek képesek azonosítani az esetleges kudarc okait, tudjanak javaslatot tenni a problémák megoldására. Szerezzék meg az alapvető ismereteket a pénzügyekkel, a bankrendszerrel; a fogyasztóvédelemmel, az értékesítéssel, marketinggel kapcsolatban.

10. évfolyam

1. Mindennapi pénzügyek

- Gazdasági alapismeretek: A gazdaság alapvető szereplői. A gazdaság, a forgalom mozgató tényezői
- Gazdasági alapismeretek: Pénzügyi döntések, mint gazdálkodási élethelyzetek. Hogyan hozunk jó gazdasági döntéseket?
- Háztartások gazdálkodása: Háztartás közgazdaságtani fogalma. Háztartás bevételei (csoportosítás, életszerű példák).
- Háztartások gazdálkodása: Háztartás kiadásai (csoportosítás, életszerű példák).
- Családi költségvetés: Költségvetés fogalma és elkészítése. Egy átlagos magyar család havi költségeinek elemzése
- Családi költségvetés: Hogyan alakulhat a költségvetés egyenlege? Tervezés a gazdasági események függvényében
- A pénz kezelése: Hol érdemes a pénzt tartani? Bank és bankszámla kiválasztása. Bankok összehasonlítása havi költségvonzat alapján
- A pénz kezelése: Banki ügyintézés. Elektronikus banki szolgáltatás
- Bankkártyával kapcsolatos ismeretek: Mire jó a bankkártya? Bankkártya használata. Milyen adatok láthatók a bankkártyán? ATM használat lehetőségei
- Bankkártyával kapcsolatos ismeretek: A megfelelő bankkártya kiválasztása. Bankkártya típusai. Bankkártya használata
- Pénzforgalom a bankszámlán: Bankszámlakivonat fogalma. Pénzforgalom fogalma, típusai
- Pénzforgalom a bankszámlán: Készpénz nélküli fizetési módok. Átutalás: eseti, rendszeres. Beszedési megbízás: azonnali, csoportos

2. Tervezés, megtakarítás, befektetés

- Pénzügyi tervezés: Pénzügyi tervezés szerepe. Terv felépítése, példák
- Pénzügyi célok: Célok ütemezése, elérése. Erőforrások szerepe, típusai. A munka, idő, vagyon és a jövedelem szerepe
- Megtakarítás és befektetés: Megtakarítás jelentősége. Pénzügyi befektetés, befektetési szempontok
- Megtakarítás és befektetés: EBKM fogalma, betétek kamatozása. Befektetési lehetőségek: pénzügyi és reálbefektetések típusai
- Értékpapír-befektetések: Értékpapír fogalma. Részvények és kötvények közötti különbség
- Értékpapír-befektetések: Állampapír fogalma, hozama. Értékpapírok vásárlása, eladása.
- Kockázat és hozam: Befektetési kockázatok. Tudatos pénzügyi döntések. Befektető pénzügyi védelme
- Befektetésekhez kapcsolódó pénzügyi számítások: A pénz időértéke. Kamatszámítás
- Befektetésekhez kapcsolódó pénzügyi számítások: Pénzáramlás ábrázolása. Pénzromlás, fogyasztói ár-index

3. Hitel, biztosítás, adózás

- Hitel, előre hozott vásárlás: Külső erőforrások bevonása. Célok elérése hitel által, banki ajánlatok összehasonlítása. Hitelek csoportosítása
- Hitel, előre hozott vásárlás: Teljeshiteldíj-mutató. Hitelfelvétel előtti lépések, megfontolandó kérdések. Hitelfelvétel kockázatának csökkentése
- Hitelekhez kapcsolódó pénzügyi számítások: Hiteltörlesztési módok. Egyszerű törlesztés, részletekben történő törleszt
- Hitelekhez kapcsolódó pénzügyi számítások: Hitelek törlesztőrészletei. THM, mennyibe is kerülnek a hitelek?
- Biztosítások: Váratlan és terezhető események. Milyen kockázatokra lehet biztosítást kötni?
- Biztosítások: Hogyan válaszunk biztosítást? Biztosítási szerződés
- Nyugdíj: Nyugdíj fogalma
- Ki fizeti a nyugdíjakat és miből? A nyugdíjrendszer pillérei.
- Adófizetési kötelezettség: Miből áll a munkabér? A nettó és a bruttó bér közötti különbség
- Adófizetési kötelezettség: Az adó fogalma, jelentősége, történelmi háttere
- Adófizetési kötelezettség: Az állam felé fizetendő adók. Adótípusok. Miért kell adózni? Mi az adórendszer
- Devizapiac: Valuta és deviza fogalma. Mit nevezünk árfolyamnak?
- Devizapiac: A devizapiac működése, árfolyamok változása. Árfolyam ingadozások okai, befolyásoló tényezők. Árfolyamkockázat és ennek veszélye

4. Fogyasztóvédelem

- Fogyasztóvédelem: Általános fogyasztóvédelem. Fogyasztóvédelem fogalma. Fogyasztók érdekei, érdekek sérülése.
- Fogyasztóvédelem: Fogyasztói érdekvédelem. Pénzügyi fogyasztóvédelem. Pénzügyi szolgáltatással kapcsolatos panasz esetén szükséges lépések.
- Életpályához kötődő pénzügyi döntések.

11. évfolyam

1. Gazdasági alapfogalmak

- Közgazdaságtani alapfogalmak: Közgazdaságtan fogalma. Közgazdaságtan szintjei, főbb kérdései. Gazdaság, szükséglet.
- Közgazdaságtani alapfogalmak: Termelés, termelési tényezők
- Közgazdaságtani alapfogalmak: Piac fogalma, felépítése, szereplői. Piac csoportosítása. Piaci verseny.

- Kereslet- kínálati viszonyok: Kereslet fogalma, meghatározó tényezők, függvénye, befolyásoló tényezők. Kínálat fogalma, meghatározó tényezők, függvénye, befolyásoló tényezők. Marshall-kereszt.
- Termelés, szolgáltatás minőségét kialakító tényezők: Külső és belső tényezők hatása
- Pénzpiac: Funkciói, pénzügyi rendszer. Pénzügyi intézmények. Bankhitelszerződés, biztosítékok hitelfelvételre
- Pénzpiac: Hitel. Bankszámlaszerződés. Bankszámlák közötti elszámolások. Értékpapírok. Tőzsde
- Pénzforgalom szabályai, adózás: Alapfogalmak. Adózási elvek.
- Adózás: Adópolitika. Adójellegű bevételek. Jövedelemadó.

2. Vállalkozási tevékenység

- A vállalkozás emberi tényezői: Fontosabb személyiségjegyek: érdeklődés, képesség, jellem, vérmérséklet. Maslow-féle szükséglet hierarchia. A hatékony vállalkozás hét jellemzője.
- Vállalkozás: Típusai, egyéni vállalkozás feltételei. Vállalkozás alapítása, indítása.
- Vállalkozás: Tevékenység folytatása. Nélkülözhetetlen feltételek. Életképes elképzelések létrejöttének négy szakasza
- Vállalkozás: Telephely kiválasztásának szempontjai. Eszközök, erőforrások. Vállalkozás megszűnése
- Gazdasági társaságok és társas vállalkozások: Társas vállalkozások típusai, jellemzői, alapidokumentumai. Szervezetük és megszűnésük.
- Gazdasági társaságok és társas vállalkozások: Kft., Bt., Kkt., Rt., szövetkezetek.
- Vállalkozás eredménye: Hozam, árbevétel, termelési érték, nyereség. Hozamok csoportosítása. Nyereség növelésének lehetőségei.

3. Értékesítés és marketing

- Piackutatás: Piac elemzése. Piac szegmentálása. Piackutatás célja, feladata. Módszerek és azok alkalmazása a gyakorlatban
- Értékesítés: Értékesítési terv. Értékesítési csatornák. Promóciós eszközök. Eladásösztönzés. Reklám. Public relations. Personal selling.
- Marketing: Fogalma, marketing-koncepciók. Marketing-mix; 4P-elv. Piac fogalma, jellemzői, mérete, szegmentálás, pozicionálás
- Marketing: Fogyasztói magatartás. Vásárlási folyamat. Szükséglet hierarchia. Szervezeti beszerzés
- Marketing: Marketing információs rendszer. Termékpolitika. Termékkínálat. Márka. Védjegy.
- Marketing: Termékéletgörbe. Ár, árpolitika.
- Marketing: Termékportfólió. Csatornapolitika, marketingcsatorna. Termékáramlás. Csatornaszintek.
- Marketing: Eladástípusok. Promóció. Promóciós mix.

4. Piacgazdasági ismeretek

- Szereplők és kapcsolataik a piacgazdaságban: Erőforrások típusai. Gazdasági rendszerek működése.
- Szereplők és kapcsolataik a piacgazdaságban: Piacgazdasági szereplők és kapcsolataik. Az állam szerepe a piacgazdaságban.

- Az áru és a pénz világa: A kereslet törvénye. A kínálat törvénye. Túlkereslet, túlkínálat.
- Az áru és a pénz világa: Egy termék piacán kialakuló egyensúly.
- A piacgazdasági rendszer kialakulása Magyarországon: Gazdasági rendszer átalakulása. Gazdasági rendszerváltás.

5. Pénzügyi ismeretek

- Pénztörténet: A cserekereskedelemtől a modern pénz korszakáig.
- Pénztörténet: A modern pénz fogalma, jellemzői. Banktörténet.
- A pénz szerepe a gazdaságban: A pénz keletkezése és gazdasági szereplőkhöz kerülése. Mire használják a pénzt az emberek?
- Országok és pénznemek: Miért kereskednek egymással az országok?
- Országok és pénznemek: Devizaárfolyamok hatása a nemzetközi kereskedelemre és ügyletekre. Miért jó az euró? Mi az eurózóna?
- Infláció: Az árszínvonal változása. Az infláció nyertesei és vesztesei.
- Pénz és tőke: Az üzleti vállalkozás működése, felhasznált inputok és outputok.
- Pénz és tőke: A vállalkozások tevékenységét befolyásoló tényezők.

6. Vállalkozási ismeretek

- A garázscégektől a multinacionális nagyvállalatokig: Finanszírozás. Vállalkozási formák.
- A garázscégektől a multinacionális nagyvállalatokig: Vállalkozási formák. Vállalattervezés, -alapítás, jogi eljárás
- Üzleti terv: Üzleti terv felépítése
- Üzleti terv: Üzleti terv szerepe.
- Üzleti terv: Gyakorlati feladat.
- A multinacionális cégek és a globalizáció: Multinacionális cég fogalma, globalizáció fogalma. A globalizáció pozitív és negatív hatásai.
- Az állam szerepvállalása: Az állam fogalma, felépítése, működése, gazdasági feladatai.
- Az állam szerepvállalása: Milyen okok miatt vállal szerepet az állam a gazdaságban? Externáliák problémája, közjavak termelése.
- Állami költségvetési politika: Központi költségvetés. Állami kiadások.
- Állami költségvetési politika: Miből mennyit költhet az állam? Az egyensúlyvesztés következménye
- Növekedés és fenntarthatóság: Mivel mérjük egy gazdaság fejlettségét? GDP, GNI-mutatók.
- Növekedés és fenntarthatóság: Lehet-e fenntartható a fejlődés? Boldog Bolygó Index, ökológiai lábnyom.
- Növekedés és fenntarthatóság: Gyakorlati feladat.

7. Banki és tőkepiaci ismeretek

- Bankrendszer a mai gazdaságban: Hogyan alakult ki a bankrendszer és mi a bankok szerepe? Egyszintű, kétszintű bankrendszer.
- Bankrendszer a mai gazdaságban: Milyen szolgáltatásokat
- Jegybank, monetáris politika: Magyar Nemzeti Bank. Központi bank funkciói. Jegybank feladatai Magyarországon.
- Jegybank, monetáris politika: Hogyan tudja befolyásolni a központi bank a gazdaság működését?

- A tőkepiac és termékei- a világ pénzügyi piacai: Hogyan működik a tőkepiac? Pénzügyi közvetítés a gazdaságban.
- A tőkepiac és termékei- a világ pénzügyi piacai: Milyen eszközökkel és hol kereskednek a brókercégek? Hogyan kapcsolódnak egymáshoz a világ legnagyobb pénzügyi piacai?
- A pénzügyi közvetítők: A közvetítők szerepe. Pénzügyi közvetítők csoportosítása.
- A pénzügyi közvetítők: Kik az intézményi befektetők? Intézményi befektetők működése. Milyen egyéb közvetítők vannak? Lízing, operatív lízing.